

**Sinikka Selin, Maria Lähteenmäki,
Anssi Neuvonen & Oona Ilmolahti**
"Syrjitty vähemmistö": Karjalaisnuorten aktivismi
*"A Minority Suffering Discrimination": Young
Karelian Activists*

Artikkeli käsittelee karjalankielisten ja karjalaistaustaisten 18–35-vuotiaiden nuorten ja nuorten aikuisten mobilisaatiota 2000-luvun Suomessa. Tutkimuskohdeeksi valitut nuoret identifioituvat karjalaisiksi nähdn karjalaiset suomalaisista erillisenä kansana. Analysoimme nuorten identifioitumista karjalaisuuteen ja heidän toimintaansa karjalaisuutta esiintuovana ja karjalan kielen aseman parantamista ajavana yhteiskunnallisena liikkeenä. Lähdemateriaali muodostuu yhdeksän avainkertojan tuottamasta aineistosta, johon kuuluu teemahaastatteluja, keruuaineistoa ja sosiaalisen median julkaisuja. Nuoret ovat lapsesta asti olleet tietoisia sukutaustansa karjalaisuudesta, mutta kimmoke omaan identifikaatioprosessiin on usein liittynyt sukutaustaa, karjalan kieltä tai karjalaisuutta koskevan tiedon lisääntymiseen nuoruudessa. Sukutaustalla ja karjalan kielellä on monella nuorella keskeinen rooli heidän karjalaisuudessaan. Nuoret toimivat sosiaalisessa mediassa levittäen tietoa karjalaisuudesta ja ottaen kärjekkäästikin kantaa esimerkiksi kielipoliitiikkaan ja vähemmistöjen syrjintään. Yksittäisten aktiivien toiminnan lisäksi nuoret ovat perustaneet Karjalazet Nuoret Suomes – Karjalaiset Nuoret Šuomešša -yhdistyksen vuonna 2019 pyrkien vaikuttamaan laajemmin yhteiskunnassa kieli- ja kulttuuritoiminnan lisäksi. Karjalaisnuorten toiminnassa on näkyvissä vaikutteita kansainvälisestä etnoliittisestä liikehdinnästä. Valtaosa heistä ottaa etäisyyttä vanhempiin karjalaisjärjestöihin, joista joidenkin kanssa heillä on näkemyseroja. Karjalaisnuorten yhteiskunnallinen liikehdintä on parhaillaan käynnissä oleva prosessi, joka ammentaa aineksia menneisyydestä ja haastaa valtaviirista historiakäsitystä.

Asiasanat: karjalaisuus, etninen mobilisaatio, identifikaatio, aktivismi, sosiaalinen media, nuoret, vähemmistöt

The article examines the ethnic mobilisation of young Karelian speakers of Karelian family heritage aged between 18 and 35. One can identify as Karelian from several premises. The young people examined here regard Karelians as separate from Finns – a view that is in stark contrast with the traditional and more general perspective that considers Karelians part of the Finnish people. We analyse how the young people identify themselves with Karelianness, and how they contribute to a social movement that aims to strengthen the position of the Karelian language in Finland and disseminate knowledge about Karelianness. The sources consist of interviews, oral history collections, and social media publications. Family heritage and Karelian language are essential features of Karelianness for the young people. Some are very active in social media, where they take a stand on issues such as language politics and discrimination against minorities. In addition to individuals' activism, the young Karelians founded an association in 2019 to impact decision making and generate cultural and lingual activities. The young Karelians draw influence from international ethno-political movements. The mobilisation of young Karelians is an ongoing process that draws elements from the past and challenges mainstream perceptions of history.

Keywords: Karelianness; ethnic mobilisation; identification; activism; social media; young; minorities

Pete Pesonen

Yhteinen tekijyys tutkimusprosessin osana:
Firabelityöt muistitietohistorian valossa
*Shared Authority as Part of the Research Process:
Oral History of Factory Homers*

Artikkelin aiheena on väitöskirjatutkimusta varten toteuttamani firabelitöitä käsittelevän muistitiedon keruu ja muistitiedon muodostumisprosessi oral historyn näkökulmasta. Firabelitöillä tarkoitetaan työntekijöiden omaan käyttöönsä työpaikallaan, työnantajan välillä sekä materiaaleilla ja usein myös työajan

puitteissa tekemiä esineitä. Lähdeaineisto on luotu yhteistyössä haastateltavien kanssa muistitietohistorialle tyypilliseen tapaan. Aineisto syntyy haastattelijan ja haastateltavan vuorovaikutuksesta, johon molemmat osapuolet osallistuvat aktiivisesti. Artikkelissa tarkastelen haastatteleamalla tuotetun muistitiedon muodostumisprosessia yhteisen tekijyyden (a shared authority) näkökulmasta. Erittelen miten yhteinen tekijyys ilmenee muistitiedon muodostumisessa ja millaisia vaikutuksia sillä on tutkimusprosessiin kokonaisuudessaan.

Työväen muistitietotoimikunnan kanssa toteutetun keruun haastatteluaineistot muodostuivat haastattelijan ja haastateltavan intersubjektiviisen yhteistyön tuloksena. Firabelitöitä käsittelevän muistitiedon moniäänisyys ja yhteinen tekijyys ilmenivät varsinkin keruun ensimmäisessä ryhmäkeskustelussa ja aineiston arkaluontoisuuden määrittelyssä. Ryhmäkeskustelu oli tutkimuksen käännekohta, joka vaikutti tutkimusprosessin jatkoon monella tapaa. Käännöksiä sai alkunsa haastateltavan aloitteellisuudesta, joka ohjasi tutkijan itsereflektioon tutkimusaiheen sensitiivisyydestä. Keskustelu osoitti, että työläisidentiteetti rakennetaan mieluummin positiivisen kuvan – tehdasperinteen ja työkuultuurin varaan – ja vahvasti negatiivinen käsite, varastamisen, tuomitaa ehdottomasti.

Haastatteluiden perusteella teollisuustyöntekijät eivät pidä firabelitöitä arkaluontoisena ilmiönä. Häpeällisyyden tai peiteltävyyden sijaan firabelityöt koetaan enemmänkin työpaikan arkeen kuuluvana osana. Ilmiön arkaluontoisuus juontuu osaltaan sen puutteellisesta kontekstualisoinnista, mistä johtuen aihetta ei tunneta tehdasyhteisön ulkopuolella tarpeeksi hyvin tai tiedot siitä ovat virheellisiä.

Asiasanat: Muistitieto, haastattelut, suullinen perinne, metodologia, työläiset

This article examines shared authority in oral history interviews and research. The article focuses on the case study of the oral history of factory “homers” in Finland. A “homer” is an object made for one’s own benefit by a worker using a factory’s equipment and materials. The conducting of oral history interviews and its analysis are combined in the case study.

The article describes the conducting of oral histories concerning a controversial topic – how interviews’ intersubjectivity affects oral history sources, and how the interviewee affects the interviewer-researcher. The main argument is that the shared authority in oral history interviews and the interplay of interviewer and interviewee both affect the researcher, the research process, and the themes.

For example, the articles shows how a conflict in a group discussion became a turning point for the research, influencing the research’s questions and framework. The interviewee’s initiative led the researcher to

truly reflect on the sensitivity of the research topic. The escalation of the discussion by challenging the researcher-interviewer showed how the research material of oral history was constructed together, especially through disputes and conflicts. In the wider context, the research process reflects the original objectives of oral history research to democratise history research.

Keywords: oral history research; interview; methodology; factory workers

Marianne Vasara-Aaltonen

Oikeudellisia neuvoja työväestölle:

K. J. Ståhlbergin ja Einar Böökin toiminta

Helsingin työväenasiain lautakunnan sihteerinä 1904–1913

Legal Advice for Workers: K.J. Ståhlberg’s and Einar Böök’s Activity as Secretaries of the Helsinki Board for Workers’ Affairs 1904–1913

Vuonna 1904 Helsingin työväenasiain lautakunnan ensimmäinen sihteeri aloitti tehtävänsä, johon kuului muun muassa oikeudellisten neuvonantajien antaminen työläisille. Tässä artikkelissa tutkitaan monipuoliseen arkistoaineistoon nojautuen K. J. Ståhlbergin ja Einar Böökin toimintaa oikeusavun parissa lautakunnan sihteerinä. Artikkelissa kysytään mm. miksi sihteerin tarjoama oikeusapupalvelu ylipäättään perustettiin, kuinka oikeudellinen neuvonantotoiminta kehittyi Ståhlbergin ja Böökin käsissä, ja mikä motivoi heitä tarjoamaan oikeusapua. Kasvava työväestö kohtasi 1800-luvun lopulla uudenlaisia oikeudellisia ongelmia, joissa tarvittiin myös juristien tarjoamia neuvoja. Työläiset olivat kuitenkin yhä tyytymättömiä jo olemassa olevaan kunnalliseen oikeusapuun. Työväenasiain lautakunta pyrki torjumaan tyytymättömyyttä ryhtymällä itsekin harjoittamaan oikeudellista neuvontatoimintaa. Artikkelissa tuodaan esille, kuinka asiakkaiden määrä kasvoi tutkimusajanjakson kuluessa, kuinka käsiteltävät juttutyypit ja oikeudellinen apu muuttuivat moninaisemmiksi, ja miten etenkin Böök otti aktiivisen roolin kunnallisen oikeusavun kehittämisessä Helsingissä. Sekä Ståhlbergille että Böökille oikeusapu näyttäytyi yhtenä osana heidän edistyksellistä sosiaalipolitiikkaansa. Heidän toimintansa voidaan nähdä myös osana yleisempää oikeuden saatavuutta koskenutta keskustelua 1900-luvun alun Suomessa.

Asiasanat: oikeusapu, työväenasiain lautakunta, K. J. Ståhlberg, Einar Böök, oikeuden saatavuus

In 1904, the Helsinki board for workers’ affairs first employed a secretary whose task it was to give legal advice to workers. Utilising a variety of archival sources, this article discusses K.J. Ståhlberg’s and Einar Böök’s activities in that position. It examines the reasons for

establishing this legal aid service in the first place, how legal advice for workers developed during Ståhlberg's and Böök's terms as secretaries, and what motivated both men to work with legal aid. In the late nineteenth century, the growing working class faced new kinds of legal problems, and there was a growing need for professional legal advice. However, workers were increasingly discontent with the existing municipal legal aid. To tackle this issue, the board for workers' affairs also began to provide legal advice. The article shows how the number of clients grew during the research period, how the cases and types of advice became more varied, and how Böök especially took an active role in developing legal aid in Helsinki. It also argues that for both these liberal bourgeois men, working with legal aid was one manifestation of their progressive views of social policy. Their activities can also be seen in the broader context of access to justice in early twentieth-century Finland.

Keywords: legal aid; access to justice; workers; social policy; K.J. Ståhlberg; Einar Böök

Riina Turunen ja Miikka Voutilainen
Suomen esiteollisen kauden valuuttamuunnin
(1534–1880)
Finnish Pre-Industrial Currency Converter
(1534–1880)

Viimeisen 500 vuoden aikana Suomessa on ollut käytössä lukuisia valuuttajärjestelmiä. Se on muodostanut vaikeuksia ymmärtää keskeisiä yhteiskunnallisia hintoihin, arvoihin, elintasoon ja taloudelliseen kehitykseen liittyviä mittareita, sillä saatavilla ei ole ollut helposti saavutettavaa ja kokonaisvaltaista esitystä valuutto-

jen välisistä vaihtokursseista. Tämä on tehnyt esimerkiksi pitkän aikavälin vertailut vaikeiksi. Esittelemme artikkelissa aikaisempaan tutkimukseen perustuvan valuuttakurssimuuntimen, joka sisältää Suomen alueella 1530-luvulta 1800-luvun lopulle käytössä olleiden keskeisimpien valuuttojen väliset vaihtokurssit. Valuuttakurssimuunnin mahdollistaa rahanarvojen nimellisten muutosten tekemisen kunkin vuoden sisällä. Ehdotamme ajanylisten vertailujen ja eri rahajärjestelmien välisen vertailujen tekemisen menetelmäksi rahallisten arvojen muuntamista hopeagrammoiksi.

Asiasanat: valuuttamuunnin, valuuttakurssit, monivaluuttaisuus, taaleri, riikintaaleri, rupla, markka, esiteollinen aika, rahahistoria, hopea, kolikko, seteli, Suomen historia, Ruotsin historia, Venäjän historia

Finland has undergone a plethora of currency systems in the last 500 years. This creates difficulties in understanding fundamental societal metrics of prices, values, living standards, and economic development. Until now, no easily accessible and comprehensive account of the various exchange rates has existed, rendering long-run comparisons difficult. This article conducts a substantial literature review to provide currency exchange rates for the principal currencies used in Finland from the 1530s until the late nineteenth century. The included exchange rates allow for nominal conversions between multiple currencies used each year. We advocate the use of a literature standard of silver grams as a tool to compare values from different currency systems and periods.

Keywords: currency converter; exchange rates; multiple currencies; daler; riksdaler; rouble; mark; pre-industrial period; monetary history; silver; coin; banknote; Finnish history; Swedish history; Russian history